

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-Dobojski Kanton
OPĆINA BREZA
Općinsko vijeće

Na osnovu člana 13. stav 2. alineja 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 49/06), a u vezi sa članom 49. Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 17/08) i člana 19. tačka 2. Statuta Općine Breza („Službeni glasnik Općine Breza“, broj 8/09 – Prečišćeni tekst), Općinsko vijeće Breza na sjednici održanoj dana 25.03.2010. godine, donosi

O D L U K U **o komunalnom redu**

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom Odlukom se propisuje: uređenje naselja, održavanje čistoće i čuvanja javnih površina, sakupljanje, odvoz i postupanje s komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta, mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe.

Član 2.

Javnim površinama u smislu ove Odluke smatraju se:

- javne zelene površine, zelene površine stambenih, odnosno urbanih gradskih cjelina, pješačke staze, zelene površine posebne namjene, površine za rekreaciju i fizičku kulturu na otvorenom prostoru, zaštitna područja i zaštitni zeleni pojasevi infrastrukturnih sistema ako nije uređeno posebnim propisom, površine uz uređenu i neuređenu obalu rijeka i jezera, ako nije uređeno posebnim propisom,
- javne saobraćajne površine (ulice, kolovozi, pločnici i rigoli, putevi, prilazi, prolazi, trgovi, podvožnjaci i nadvožnjaci, mostovi i stepeništa van zgrade, autobuska stajališta ako nije uređeno posebnim propisom),
- druge površine koje posebnim propisom budu utvrđene kao javne površine.

II UREĐENJE NASELJA

Član 3.

Pod uređenjem naselja smatra se uređenje vanjskih dijelova zgrada/ kuća ograda, izloga, reklama, natpisa, javne rasvjete i postavljanje komunalne opreme i komunalnih objekata u općoj upotrebi i slično.

1. Uređenje vanjskih dijelova zgrade**Član 4.**

Vanjski dijelovi zgrada (pročelja, balkoni, terase, ulazna vrata, prozori, žlijebovi i drugo) moraju biti uredni i čisti, a oštećenja se moraju popraviti.

Zgrade koje svojim izgledom zbog oštećenja ili dotrajalosti vanjskih dijelova nagrđuju opći izgled ulice i naselja moraju se urediti u roku koji odredi nadležni organ Općine.

Član 5.

Korisnici stambenih i drugih prostorija dužni su se brinuti o urednom vanjskom izgledu i čistoći balkona, prozora, uličnih terasa i naprava na vanjskim dijelovima zgrada, te ih ukrašavati ukrasnim biljem, kao i brinuti se o urednom izgledu i čistoći ulaznih vrata u zgradi i prostora za smeće.

Zabranjeno je na prozorima, balkonima, ogradama i drugim dijelovima zgrada, okrenutim neposredno frekventnim javnim površinama, vješati ili izlagati rublje, posteljinu, tepihe i slično čime se nagrđuje vanjski izgled zgrade, odnosno ulice i naselja.

Član 6.

Natpisi korisnika poslovnih prostorija na zgradi moraju biti čitljivi, tehnički i estetski oblikovani, jezično ispravni i uredni, a postavljaju se u pravilu u okviru izloga ili vrata i ne smiju svjetlom ili zvučnom reklamom ometati ostale korisnike zgrade.

Korisnici poslovnih prostora dužni su naziv ukloniti u roku od 15 dana od dana prestanka obavljanja djelatnosti, odnosno iseljenja iz zgrade.

Izlozi, izložbeni ormarići i drugi slični objekti za izlaganje robe za reklame postavljeni na zgradi uz javne površine moraju biti tehnički i estetski oblikovani, odgovarajuće osvijetljeni i u skladu s izgledom zgrade i okoline. Izlozi se moraju održavati čistim.

2. Uređenje ograda, vrtova, voćnjaka i sličnih površina**Član 7.**

Ograde uz javne površine moraju biti izgrađene tako da se uklapaju u okolni izgled naselja, u pravilu od ukrasne živice, te ne smiju biti izvedene od bodljikave žice, šiljaka i slično. Bodljikava žica, šiljci i slično mogu se postaviti kao dopuna postojeće ograde samo iznad visine od 190 cm i to tako da ne smeta prolaznicima i da po svome položaju ne predstavlja opasnost od ozljeda kod normalnoga prolaza.

Odredba člana 4. stav 2. ove Odluke odgovarajuće se primjenjuje i na održavanje i popravljanje ograda.

Član 8.

Vrtove, voćnjake i druge slične površine sa izlazom na javnu površinu moraju održavati uredno, osobe koje ih koriste.

3. Reklame, natpisi, izlozi i plakati na javnim površinama**Član 9.**

Reklame, reklamne konstrukcije, reklamne ploče, izlozi, jarboli za zastave, transparenti i drugi prigodni natpisi mogu se postavljati samo uz odobrenje Službe za prostorno uređenje, zaštitu okolice, geodetske i imovinsko-pravne poslove (u daljem tekstu: Služba za prostorno uređenje).

Član 10.

Plakati, oglasi i slične objave mogu se postavljati samo na mjestima predviđenim za tu namjenu (oglasne ploče, oglasni stubovi i oglasni ormarići).

Raspored i broj mjesta za oglašavanje utvrđuje Služba za prostorno uređenje uz konsultacije sa predstavnicima mjesnih zajednica.

Postavljeni plakat, oglas i slične objave postavljajući su dužni ukloniti u roku od pet dana po isteku razloga za plakatiranje, odnosno oglašavanje.

Član 11.

Natpisi, reklame, reklamne ploče, reklamne konstrukcije, jarboli za zastave i transparenti i drugi prigodni natpisi, izlozi, zaštitne naprave na izlozima (stakla, prozori, roletne, tende, platna i slično), oglasne ploče, oglasni stubovi, oglasni ormarići i plakati moraju se održavati u čistom, urednom i ispravnom stanju, a dotrajali se moraju obnoviti, odnosno zamijeniti.

Predmete i naprave iz prethodnog stava zabranjeno je prljati, oštećivati ili uništavati.

Član 12.

Svijetleći natpisi i reklame moraju biti upaljeni, a izlozi osvijetljeni cijele noći.

Svaki kvar na svijetlećem natpisu ili reklami mora se ukloniti u roku od 8 dana. Neispravne svijetleće natpise, odnosno reklame, kao i one koje se ne mogu popraviti dužan je korisnik odmah ukloniti.

4. Javna rasvjeta

Član 13.

Javna rasvjeta mora biti izvedena u skladu sa savremenom svjetlosnom tehnikom, uzimajući u obzir značaj pojedinih dijelova grada i pojedinih javnih površina, promet i potrebe građana. Rasvjetna tijela moraju biti funkcionalna i estetski oblikovana.

Javna rasvjeta mora se redovno održavati u stanju funkcionalne sposobnosti (prati, mijenjati dotrajale žarulje i slično).

Održavanje javne rasvjete povjerit će se licu registrovanom za tu namjenu u skladu sa propisima o nabavci javnih radova i usluga.

Javna rasvjeta u pravilu mora svijetliti cijele noći.

Član 14.

Zabranjeno je oštećivanje i uništavanje rasvjetnih stubova i rasvjetnih tijela i postavljanje oglasa, obavijesti, reklama i sličnoga na te stubove.

Na objekte iz stava 1. ovog člana mogu se, izuzetno postavljati ukrasne zastavice, ali tako da ne smetaju namjeni objekta.

5. Rekreativne površine i javna sportska igrališta

Član 15.

Rekreativne površine, sportska i dječja igrališta i ostali javni sportski objekti kao i oprema i uređaji na njima moraju se održavati u urednom i ispravnom stanju.

O urednosti i ispravnosti brinu lica kojima je povjereno upravljanje nad istim. Na površinama i objektima iz prethodnog stava moraju biti na vidnome mjestu istaknute odredbe o održavanju reda, čistoće, zaštite zelenila i slično.

6. Komunalni objekti i uređaji u općoj upotrebi

Član 16.

U svrhu snalaženja građana u gradu postavlja se orijentacijski plan grada Breza.

Orijentacijski plan postavlja i održava pravna osoba ili obrtnik kojima poslove povjeri Služba za prostorno uređenje.

Član 17.

Na važnijim trgovima i raskrsnicama mogu se postaviti javni satovi. Javne satove postavlja i održava pravna osoba ili obrtnik kojima te poslove povjeri Služba za prostorno uređenje.

Pravna osoba ili obrtnik kojima su povjereni poslovi postavljanja i održavanja javnih satova mora ih održavati u ispravnom i urednom stanju.

Član 18.

Satovi koje ističu pravne osobe ili obrtnici, kao reklamu moraju se održavati u urednom i ispravnom stanju.

Član 19.

Protupožarni hidranti i hidranti za pranje i zalijevanje javnih površina moraju se održavati u ispravnom stanju, a održava ih Javno preduzeće "Komunalno" d.o.o. Breza (u daljem tekstu: Javno preduzeće).

Zabranjeno je uništavanje, oštećenje ili neovlaštena upotreba hidranata za vlastite potrebe (pranje automobila ili privatnih prostora i slično).

Član 20.

Javni zahodi mogu se izgraditi na javnim površinama u skladu sa prostorno – planskom dokumentacijom i urbanističko-tehničkim uslovima koje izdaje Služba za prostorno uređenje.

Javni zahodi moraju biti opremljeni savremenom opremom i moraju se održavati u urednom i ispravnom stanju.

Član 21.

Javne telefonske govornice i poštanski sanduci mogu se postavljati na trgovima, ulicama, te uz stambene objekte s većim brojem stanova uz odobrenje Službe za prostorno uređenje.

Član 22.

Javne telefonske govornice i poštanska sandučad moraju se održavati u ispravnom stanju, te kvarove otklanjati u najkraćem mogućem vremenu, a najkasnije u roku od 3 dana.

Član 23.

Zabranjeno je uništavati komunalne objekte i uređaje u općoj upotrebi, oštećivati, te po njima šarati, crtati ili ih na bilo koji drugi način prljati i nagrđivati.

Član 24.

Na nekretninama u vlasništvu Općine Breza i u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba na području općine Breza, mogu se postavljati:

1. tipski mali kiosci za štampu,
2. nadstrešnice za sklanjanje ljudi u saobraćaju,
3. panoi, transparenti i plakati,
4. oglasne ploče,
5. izložbeni ormarići,
6. reklame,
7. tende,
8. štandovi i naprave (npr. naprave za prodaju pića, napitaka, sladoleda, ambulantnu prodaju robe te ambulantno pružanje usluga, peći za pečenje plodova, sanduci za čišćenje obuće, vage za vaganje ljudi i slične naprave),
9. pokretne naprave (npr. stolovi, stolice, suncobrani, pokretne ograde, cvjetne vaze i druge naprave postavljene ispred ugostiteljskih, odnosno zanatskih radnji, te cirkusi, zabavne radnje, luna-parkovi i slične naprave),
10. oprema i uređaji (satelitske antene, klima uređaji i sl.).

Mjesta, način postavljanja, oblikovanje i drugi uslovi za postavljanje stvari iz

stava 1. ovog člana vršit će se u skladu sa odobrenjem Službe za prostorno uređenje.

7. Autobuska stajališta i parkirališta

Član 25.

Stajališta javnog prevoza moraju u pravilu biti natkrivena i opremljena klupama.

Stajališta javnog prevoza moraju se održavati u urednom i ispravnom stanju, a svako oštećenje tih prostora mora se u najkraćem roku otkloniti. Na stajalištima se obavezno postavljaju korpe za smeće.

Stajališta održavaju ovlaštene pravne osobe za prijevoz putnika u javnom prevozu, odnosno Javno preduzeće kojem je povjereno održavanje javnih površina, a na njihov teret.

Član 26.

Uređenje i održavanje javnih gradskih parkirališta određuje se posebnom odlukom.

8. Otvorene pijace

Član 27.

Lokacije otvorenih pijaca na području općine odredit će svojim aktom Služba za prostorno uređenje.

Upravljanje pijacama povjerava se pravnom licu registrovanom za obavljanje te djelatnosti, aktom kojim se definišu međusobna prava i obaveze.

Otvorene pijace na kojima se obavlja promet poljoprivrednim i drugim proizvodima moraju biti čiste i uredne o čemu se brine ovlaštena pravna osoba.

Planom rasporeda koji se donosi za svaku pijacu posebno, a koji na prijedlog ovlaštene pravne osobe za upravljanje i održavanje pijaca donosi Služba za prostorno uređenje, određuje se raspored i broj štandova, kioska i drugih pokretnih i nepokretnih naprava, lokacija kontejnera kao i granice pijace.

Pijačni red donosi ovlaštena pravna osoba za upravljanje i održavanje pijaca.

Pijačnim redom utvrđuje se naročito:

- radno vrijeme,
- šta se gdje smije prodavati,
- vrijeme dostave proizvoda na pijacu,
- čišćenje i odvoženje smeća.

Pijačni red mora se istaknuti na više mjesta na pijaci, ovisno o veličini pijace.

Član 28.

Po isteku vremena određenog za prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo izvan kioska, osoba ovlaštena za upravljanje pijacom dužna je s pijace ukloniti sve klupe i druge pokretne naprave, te pijacu najkasnije do 18 sati svakog dana dovesti u čisto i uredno stanje.

Član 29.

Zabranjeno je prodavanje ili izlaganje poljoprivrednih i prehrambenih i drugih proizvoda (od tekstila, plastike, metala, knjige i dr.) izvan prostora otvorenih pijaca.

Ako prodavac ne postupi po rješenju komunalnog inspektora, prehrambena roba odmah će se privremeno oduzeti.

Oduzeta roba može se u roku od 24 sata preuzeti s plaćanjem nastalih troškova, a u protivnom se daje humanitarnim organizacijama ili se uništava.

Neprehrambena roba se odmah privremeno oduzima, a ista se može preuzeti u roku od 8 dana s plaćanjem nastalih troškova, a u protivnom se prodaje na licitaciji ili neposrednom pogodbom, radi podmirenja nastalih troškova.

9. Red kod istovara, utovara i smiještanja materijala i robe na javnim površinama

Član 30.

Za istovar, smještaj i utovar građevinskog materijala, podizanje skela, postavljanje dizalica, te popravke vanjskih dijelova zgrade i slične radove koji služe građevinskoj svrsi mora se prvenstveno upotrebljavati vlastito zemljište.

U opravdanim slučajevima mogu se za potrebe iz prethodnog stava privremeno koristiti javna površina ili neizgrađeno građevinsko zemljište.

Odobrenje za korištenje javnih površina iz prethodnog stava izdaje izvođačima, odnosno investitorima radova Služba za prostorno uređenje.

Član 31.

Kod izvođenja radova navedenih u prethodnom članu, zauzeti dio javne površine mora se ograditi u skladu sa odobrenjem iz prethodnog člana.

Ako se građevinski materijal odlaže u drvoredima, tada se stabla moraju zaštititi tako da se deblo stabla obloži oplatama koje ne smiju biti bliže od 15 cm kori stabla.

Član 32.

Za vrijeme obavljanja radova iz člana 31. stav 1. ove Odluke izvođač mora poduzeti sve propisane i uobičajene mjere sigurnosti. Za sigurnost radova odgovoran je izvođač radova.

Ako se gradnja iz bilo kojeg razloga na duže vrijeme obustavi, komunalni inspektor može odrediti da se uklone skele i drugi materijal s javne površine.

Član 33.

Korisnik odobrenja za zauzimanje javne površine i neizgrađenog građevinskog zemljišta za potrebe gradnje dužan je najkasnije u roku od 24 sata po završetku radova obavijestiti općinsku službu koja im je izdala odobrenje da mu zauzeta površina nije više potrebna.

Služba iz prethodnog stava pregledat će korišteni prostor i ako ustanovi da postoji kakvo oštećenje, naredit će korisniku javne površine dovođenje korištenog prostora u prvobitno stanje o vlastitom trošku.

Član 34.

Za istovar ogrijeva, te za rezanje i cijepanje drva treba koristiti vlastito zemljište.

U slučaju potrebe može se koristiti javna površina, ali tako da se ta površina ne oštećuje i da se ne ometa saobraćaj.

Služba za prostorno uređenje može u pojedinim dijelovima grada ili u pojedinim ulicama potpuno zabraniti ili vremenski ograničiti obavljanje radova iz prethodnog stava.

Drva, ugalj i slično moraju se ukloniti najkasnije do noći, a upotrijebljena površina mora se odmah očistiti od piljevine i drugih otpadaka.

Zabranjeno je cijepanje drva i drugi slični radovi na javnim saobraćajnim površinama.

Utovar i istovar robe i materijala prvenstveno se obavlja na površinama koje nisu javne.

U opravdanim slučajevima može se utovar i istovar privremeno obaviti i na javnim saobraćajnim površinama pod uslovom da se one ne oštećuju.

Ako se roba mora izuzetno istovariti na samu javnu saobraćajnu površinu, mora se složiti tako da ne ometa saobraćaj i mora se ukloniti u roku od 24 sata.

10. Odlaganje zemlje i otpadnog građevinskog materijala

Član 35.

Izvođači građevinskih radova dužni su višak zemlje iz iskopa i otpadni građevinski materijal odlagati na za tu svrhu predviđena odlagališta-deponije.

Pri iskopu se mora odvojiti plodna zemlja-humus i odvoziti na posebnu deponiju plodne zemlje koju će odrediti Služba za prostorno uređenje.

Neplodna zemlja iz iskopa i otpadni građevinski i drugi materijal odlagati će se na površinu koju će svojim aktom odrediti Služba za prostorno uređenje.

Do odlagališta iz prethodnog stava, prilaz mora biti izgrađen tako da spriječava iznošenje blata i zemlje na javne saobraćajne površine.

Član 36.

Izvođač građevinskih radova prilikom odlaganja zemlje i otpadnog građevinskog materijala dužan je pridržavati se uputa o načinu odlaganja materijala koje daje upravljač odlagališta i platiti utvrđenu naknadu.

Član 37.

Zabranjeno je odlagati zemlju i otpadni materijal izvan odlagališta predviđenih za tu svrhu.

Zemlju i otpadni građevinski materijal, odložene izvan predviđenih odlagališta, ukloniti će se u postupku prinudnog administrativnog izvršenja komunalnog inspektora, a o trošku prekršioca.

III ODRŽAVANJE ČISTOĆE I ČUVANJE JAVNIH POVRŠINA**1. Javne saobraćajne površine****Član 38.**

Radi očuvanja javnih saobraćajnih površina zabranjeno je:

- bilo kakvo oštećenje javnih saobraćajnih površina ili objekata i uređaja koji su njihov sastavni dio,
- izvođenje bilo kakvih radova bez odobrenja nadležnog organa.

Komunalni inspektor izdat će rješenje za obustavu radova koji se izvode bez odobrenja i narediti dovođenje javne saobraćajne površine u prvobitno stanje.

Član 39.

Javne saobraćajne površine moraju se redovno čistiti i prati. Javne saobraćajne površine čiste se u pravilu danju, a peru noću između 21 i 5 sati.

Javne saobraćajne površine čisti Javno preduzeće u skladu sa Programom o održavanju i čišćenju javnih površina.

Član 40.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u objektima uz javne površine dužne su svakodnevno dovesti javnu površinu u čisto i uredno stanje, ako zbog njihove poslovne djelatnosti dolazi do onečišćavanja prostora oko njihovog objekta.

Vlasnik ili korisnik sportskih i rekreacijskih objekata, zabavnih parkova i igrališta, organizator javnih skupova i zakupac javnih površina obavezan je osigurati čišćenje prostora koji služi kao pristup tim objektima tako da ti prostori budu očišćeni u roku od jednog sata po završetku priredbe, odnosno radnog vremena tih objekata.

Član 41.

Na javnim saobraćajnim površinama, Javno preduzeće postavlja korpe za otpadke.

Korpe uz poslovne, trgovinske, ugostiteljske i uslužne objekte za prikupljanje otpadaka

iz tih djelatnosti osigurava i održava vlasnik odnosno korisnik poslovnog objekta.

Član 42.

Posude, odnosno korpe za otpadke moraju biti izrađene od prikladnog materijala i estetski oblikovane.

Za postavljanje posuda, odnosno korpi za odlaganje otpadaka mogu se upotrebljavati stubovi, ograde uz trotoare i slobodna stojeća postolja.

Zabranjeno je postavljanje posuda, odnosno korpi za otpadke na stubove na kojima se nalaze saobraćajni znakovi, na drveće i stubove za isticanje zastava, te na drugim mjestima gdje nagrđuju izgled naselja, objekata ili ometaju saobraćaj.

Član 43.

Na javne površine ne smije se ostavljati ni bacati bilo kakav otpad ili na drugi način ih onečišćivati, a posebno se zabranjuje:

- bacanje i ostavljanje izvan korpi i drugih posuda za smeće raznog otpada,
- radnje kojima se onečišćuju javne površine,
- bacanje gorećih predmeta u korpe ili posude za smeće,
- odlaganje građevinskog i drugog otpadnog materijala na javne površine bez odobrenja nadležnog organa, kao i postavljanje predmeta, naprava i strojeva koji mogu ozlijediti ili uprljati prolaznike,
- popravak, servisiranje i pranje vozila na javnim površinama,
- ispuštanje otpadnih voda i gnojnica,
- oštećenje korpi za smeće i drugih posuda namijenjenih sakupljanju smeća,
- bacanje reklamnih i drugih letaka bez odobrenja nadležnog organa,
- zagađivanje potoka, rijeka Stavnje i Misoće, njihovih rukavaca i jezera (Kahve, Hrasno i dr.) krutim i tekućim otpacima,
- paljenje otpada u naseljenim mjestima,
- obavljanje bilo kakvih radnji ili njihovo propuštanje kojima se onečišćuje javna saobraćajna površina.

Član 44

Javno preduzeće kojem je povjerena djelatnost odvođenja i pročišćavanja otpadnih i atmosferskih voda, dužno je redovno održavati i čistiti kanalizacijsku mrežu radi osiguranja od plavljenja javnih saobraćajnih površina.

Član 45.

Zabranjeno je svako onečišćavanje, te crtanje i štampanje na javnim saobraćajnim površinama, čime se ugrožava sigurnost saobraćaja.

Član 46.

Vozila koja učestvuju u saobraćaju ne smiju onečišćavati javne saobraćajne površine.

Vozila koja prevoze tekući ili rasuti materijal moraju imati ispravnu opremu za transport iz kojih se materijal ne smije prosipati ni teći.

Vozila koja prevoze papir, sijeno, slamu, piljevinu, lišće i slično moraju se prekriti ceradom ili na drugi način osigurati da materijal ne prosipaju po javnim saobraćajnim površinama.

Član 47.

Pri obavljanju građevinskih radova izvođači su dužni poduzimati slijedeće mjere spriječavanja onečišćavanja javnih površina:

- očistiti javne površine oko gradilišta od svih vrsta građevinskog i drugog materijala, a čije je taloženje na javnim površinama posljedica izvođenja građevinskih radova,
- polijevati trošni materijal za vrijeme rušenja građevinskih objekata kako bi se spriječilo stvaranje blata i prašine,
- čistiti ulične slivnike u neposrednoj blizini gradilišta,
- deponovati građevinski materijal u okviru gradilišta tako da se ne ometa saobraćaj i slobodno otjecanje vode i da se materijal ne raznosi po javnim površinama.

Kod većih zemljanih radova Služba za prostorno uređenje može posebnim aktom odrediti ulice za odvoz i dovoz materijala.

2. Javne zelene površine

Član 48.

Javna zelena površina mora se uređivati i redovno održavati tako da svojim izgledom uljepša naselje i služi svrsi kojoj je namijenjena.

Održavanjem javne zelene površine ne smije se mijenjati projekat prema kojemu je izgrađena, odnosno rekonstruirana.

Član 49.

Pod održavanjem javnih zelenih površina smatra se:

1. obnova travnog pokrivača,
2. rezidba i oblikovanje stabala i grmlja,
3. okopavanje bilja,
4. košenje trave,
5. gnojenje i folijarno prehranjivanje bilja,
6. uklanjanje otpaloga granja, lišća i drugih otpadaka,
7. održavanje posuda s ukrasnim biljem u urednom i ispravnom stanju,
8. preventivno djelovanje na sprječavanju biljnih bolesti, uništavanju biljnih štetnika, te kontinuirano provođenje zaštite zelenila,
9. održavanje pješačkih staza i naprava na javnim zelenim površinama (oprema) u urednom stanju (popravke klupa, posuda, odnosno košara za otpadke, spremišta za alat i slično),
10. postavljanje zaštitinih ograda od prikladnog materijala, odnosno sadnja živice na mjestima ugroženim od uništavanja,
11. postavljanje natpisa i upozorenja za zaštitu javne zelene površine,
12. obnavljanje, a po potrebi i rekonstrukcija zapuštene javne zelene površine,
13. skidanje snijega s grana,
14. zaostalo opremanje javne zelene površine oko stambenih objekata,
15. uređenje i privođenje namjeni neuređene javne zelene površine.

Pokošena trava, lišće i drugi otpaci moraju se odmah ukloniti s javne zelene površine. Održavanje zelenih površina povjerava se Javnom preduzeću posebnom Odlukom.

Član 50.

Pravna ili fizička osoba koja upravlja ili gospodari javnim sportsko-rekreacijskim ili drugim centrom, park-šumom, spomen područjem, grobljem i slično obavezna je održavati tu javnu zelenu površinu i brinuti se za njezinu zaštitu i obnovu u skladu s prethodnim članom.

Član 51.

Zelena površina smije se koristiti samo u svrhu za koju je namijenjena.

Član 52.

Javno preduzeće, ovlašteno pravno ili fizičko lice kojem je povjereno održavanje zelenih površina obavezno je redovito popunjavati drvorede, te osušena i bolesna stabla zamjenjivati stablima odgovarajuće vrste, uklanjati suhe i bolesne grane, te uništavati štetnike na javnoj zelenoj površini.

Član 53.

Prilikom uređivanja (betoniranja i asfaltiranja) površina na kojima postoje pojedinačna stabla mora se ostaviti odgovarajuća orubljena slobodna površina, minimalno 0.8 m računajući od debla stabla.

Stabla i grane na javnoj zelenoj površini koja zaklanjaju saobraćajne znakove, smetaju zračnim vodovima, električnim, PTT i sličnim linijama, siječe, odnosno uklanja ovlašteno lice po rješenju Službe za prostorno uređenje

Radovi iz stava 2. ovog člana koji ne ulaze u redovno održavanje obavljaju se na trošak naručioca radova.

Član 54.

Stabla, ukrasne živice i drugo zelenilo i zelenilo iz privatnih posjeda uz saobraćajnice mora se uredno održavati tako da ne prelazi preko granične linije posjeda na saobraćajne površine i ne ometa vidljivost ili preglednost u saobraćaju.

Član 55.

Na javnoj površini mogu se postavljati posude s ukrasnim biljem po odobrenju Službe za prostorno uređenje.

Vlasnik je obavezan održavati, nadopunjavati, obnavljati i čistiti postavljenu posudu s ukrasnim biljem.

Član 56.

Unutar zelenih površina dopušteno je postavljanje novih električnih telefonskih, vodovodnih, kanalizacijskih i plinskih vodova uz prethodno pribavljeno odobrenje Službe za prostorno uređenje i obavezu izvođača radova da uspostavi prijašnje stanje zelene površine.

Član 57.

Bez odobrenja Službe za prostorno uređenje zabranjeno je na javnoj zelenoj površini:

1. rezanje grana i vrhova, obaranje i uklanjanje drveća, te vađenje panjeva,
2. prekopavanje javne zelene površine,
3. rekonstrukcija postojećih i izgradnja nove javne zelene površine,
4. postavljanje bilo kakvih objekata, uređaja, naprava, reklamnih panoa i slično,
5. odlaganje građevinskog materijala,
6. kampovanje
7. sakupljanje plodova, granja i lišća.

Član 58.

Radi zaštite javne zelene površine, zabranjuje se:

1. rezanje i skidanje grana i vrhova s ukrasnog drveća i grmlja,
2. guljenje kore stabla, zasjecanje, zarezivanje, savijanje, kidanje, zabadanje noževa, zabijanje čavala, stavljanje plakata i slično, bušenje, gaženje, te drugo oštećivanje drveća, grmlja i živica,
3. penjanje po drveću,
4. neovlašteno skidanje plodova s drveća i grmlja, kidanje i branje cvijeća,
5. neovlašteno sakupljanje i odnošenje suhog granja, kore i lišća,

6. branje lipovog cvijeta, mladica od jele i smreke, te zakonom zaštićenog i ostalog bilja,
7. uništavanje travnjaka, iskopavanje i odnošenje zemlje, humusa i bilja,
8. bacanje papira i otpadaka, smeća, piljevine, pepela, grana i njihovo paljenje,
9. dovođenje i puštanje životinja,
10. oštećivanje ili izvaljivanje stabala i grmlja, oštećivanje stabala raznim materijalima prilikom gradnje, istovara i dopreme građevinskog materijala, drva, ugljena i drugog, zabijanje oplata i upiranje u deblo,
11. oštećivanje opreme (na primjer ograde, ogradnog stupca i žice, stolova, uređaja za rekreaciju, vodovoda, sanitarnih uređaja, javne rasvjete) te njihovo prljanje, zagađivanje i oštećivanje,
12. puštanje otpadnih voda, kiselina, motornih ulja i gnojnica i svako zagađivanje,
13. vožnja biciklom, motorom, automobilom ili sličnim vozilima za teret (osim ako se takva vozila kreću u svrhu održavanja javne zelene površine), te parkiranje vozila,
14. loženje vatre i potpaljivanje stabala,
15. rezanje, odnosno prekidanje korijena stabla,
16. poduzimanje zahvata koji mogu izazvati stvaranje klizišta na području koje nije utvrđeno posebnim propisima kao erozivno područje,
17. pranje vozila na javnim zelenim površinama,
18. istovar i skladištenje ogrijevnog drveta, uglja, otpadnog materijala, željeza, lima i slično,
19. bacanje otpadaka i drugih predmeta u bazene i fontane,
20. hvatanje i uznemiravanje ptica i ostalih životinja,
21. nenamjensko korištenje i oštećivanje opreme.

Član 59.

Zabranjena je sječa, rezanje i uklanjanje rijetkog ili za ovu regiju karakterističnog i hortikulturno vrijednog drveća bez odobrenja stručne komisije.

Komisiju iz prethodnog stava imenuje Općinski načelnik.

Član 60.

Osoba koja učini štetu na zelenim površinama svojim štetnim radnjama ili upotrebom vozila i slično obavezna je nadoknaditi pričinjenu štetu prema odredbama glave IX ove Odluke.

U slučaju da se kod štete prouzrokovane upotrebom vozila ne može utvrditi identitet osobe koja je počinila štetu, teretit će se vlasnik vozila s kojim je šteta pričinjena.

Član 61.

Rješenjem Službe za prostorno uređenje naredit će se vlasniku, odnosno korisniku zelene površine uklanjanje osušenog ili bolesnog stabla ili samo grana koji bi svojim rušenjem, odnosno padom mogli ugroziti sigurnost ljudi, saobraćaja, objekata i slično.

Svaku štetu koja nastane rušenjem stabla ili grane iz stava 1. ovog člana, dužan je nadoknaditi vlasnik, odnosno korisnik zemljišta.

Na način iz stava 1. ovog člana postupit će se i u slučaju kada pojedino stablo ugrožava sigurnost objekta (potkopavanje temelja, podizanje asfaltnog sloja na saobraćajnici i slično).

IV SAKUPLJANJE, ODVOZ I POSTUPANJE SA SAKUPLJENIM OTPADOM**Član 62.**

Otpadom se smatraju sve otpadne materije koje nastaju kao posljedica života u naselju i to:

1. smeće na javnim površinama,
2. kućno smeće,
3. glomazni otpad,
4. tehnološki otpad.

1. Smeće na javnim površinama**Član 63.**

Smećem na javnim površinama smatraju se svi otpaci koji nastaju na tim površinama.

Član 64.

Kućnim smećem smatraju se kruti otpaci koji dnevno nastaju u stambenim objektima, zajedničkim prostorijama stambenih zgrada, garažama, dvorištima, vrtovima i poslovnim prostorijama, koji se po svojoj veličini mogu odlagati u vreće ili u posude za kućno smeće.

Član 65.

Glomaznim otpadom smatraju se kruti otpaci koji nastaju u stambenim objektima, zajedničkim prostorijama stambenih zgrada i u poslovnim prostorijama, koji se po svojoj veličini, količini ili postanku ne smatraju kućnim smećem u smislu prethodnog člana, a naročito kućanski aparati, pokućstvo, sanitarni uređaji, kartonska ambalaža u većim količinama ili većim dimenzijama, vozila i slično, te njihovi dijelovi.

Član 66.

Tehnološkim otpadom smatraju se otpaci koji nastaju kao posljedica tehnoloških procesa proizvodnje, prerade i pružanja usluga.

Član 67.

Odvoz kućnog smeća i glomaznog otpada vrši se pod uslovima propisanim ovom Odlukom.

Područja na kojima se obavezno prikuplja i odvozi kućno smeće i glomazni otpad utvrđuje Općinsko vijeće.

Član 68.

Na područjima koja su izuzeta iz režima organizovane službe odvoza kućnog smeća i glomaznog otpada, u skladu s odredbom iz prethodnog člana, građani su dužni sami na svome posjedu uništiti kućno smeće tako da ne zagađuju okolinu, a glomazni otpad odložiti na za to predviđenu lokaciju.

Lokaciju iz stava 1. ovog člana utvrđuje Općinsko vijeće na prijedlog Službe za prostorno uređenje koja je postupku obavezna pribaviti mišljenje određene mjesne zajednice.

2. Sakupljanje i odvoz kućnog smeća**Član 69.**

Kućno smeće razvrstava se na smeće koje se sastoji od otpadaka koji se mogu korisno upotrijebiti, kao što su plastika, papir, staklo, željezo i ostalo kućno smeće.

Otpaci koji se mogu korisno upotrijebiti odlažu se u posebne posude koje na prikladnom mjestu i u potrebnom broju postavlja Javno preduzeće.

Mjesta iz prethodnog stava odredit će Služba prostornog uređenja, na prijedlog Javnog preduzeća kojem su povjereni ovi poslovi uz prethodno pribavljeno mišljenje mjesne zajednice.

Javno preduzeće dužno je obavijestiti građane o mjestu odlaganja otpadaka koji se mogu korisno upotrijebiti.

Član 70.

Kućno smeće odlaže se u vreće ili u posude za smeće.

Način na koji će se odvoziti smeće iz pojedinih naselja i ulica utvrdit će Javno preduzeće.

Član 71.

Vreće za odlaganje kućnog smeća moraju biti izrađene od čvrstoga nepropusnoga i neprozirnog materijala.

Vreće u kojima se nalazi odloženo smeće moraju biti čvrsto zavezane kako bi se onemogućilo ispadanje smeća i širenje neugodnih mirisa.

Zabranjeno je odlaganje kućnog smeća u oštećene vreće.

Zabranjeno je odlaganje žara i vrućeg pepela, tekućine i uginulih životinja u vreće za smeće.

Član 72.

Način nabavke vreća odredit će Javno preduzeće.

Član 73.

Vreće za smeće odlažu se na mjesta određena za odvoz smeća u vrijeme koje će odrediti Javno preduzeće.

Mjesto za smještaj vreća za kućno smeće sporazumno određuju Javno preduzeće i korisnici usluga iz čl. 75. ove Odluke, a ako ne dođe do sporazuma, rješenjem ga određuje Služba za prostorno uređenje.

Član 74.

Područja na kojima nije utvrđeno odlaganje smeća u skladu sa članom 75. stav 2. ove Odluke kućno smeće se odlaže kako odredi Javno preduzeće u dogovoru sa korisnicima usluga.

Član 75.

Zgrade u kojima se kućno smeće odlaže u posude za smeće moraju imati određeni prostor ili mjesto za smještaj posuda i dovoljan broj posuda. Broj i vrstu posuda za odlaganje smeća za svaku pojedinu zgradu utvrđuje javno preduzeće.

Broj posuda za odlaganje kućnog smeća određuje se na osnovu količine kućnog smeća iz pojedinih stanova s tim da najmanje na 3 stana dolazi jedna posuda za smeće, odnosno na 20 stanova jedan spremnik.

Član 76.

Posude za smeće, odnosno spremnik nabavlja Javno preduzeće i daje na upotrebu korisnicima odvoza kućnog smeća.

Za novosagrađene objekte i novootvorene poslovne prostorije iznimno posude za smeće, odnosno spremnike nabavlja investitor, odnosno korisnik poslovnog prostora.

Novootvorenim poslovnim prostorima u smislu ove Odluke smatraju se i poslovni prostori za koje prijašnji investitori, odnosno korisnici nisu nabavili odgovarajuće posude za smeće.

Javno preduzeće dužno je prati posude za smeće, odnosno spremnike, dezinficirati i dezinsekcirati ih najmanje 2 puta godišnje i održavati ih u ispravnom stanju.

Član 77.

Mjesto za smještaj posuda za kućno smeće odnosno spremnike sporazumno određuju Javno preduzeće i organ upravljanja zgradom, odnosno vlasnik zgrade u vlasništvu građana, a ako ne dođe do sporazuma, mjesto određuje rješenjem Služba za prostorno uređenje.

Mjesto na kojima se posude za kućno smeće, odnosno spremnik drži mora biti ograđeno i mora se održavati u čistom i urednom stanju.

Zabranjeno je samoinicijativno premiještanje posuda za kućno smeće odnosno spremnika.

Član 78.

Korisnici odvoza kućnog smeća dužni su sakupljeno kućno smeće iz svojih prostorija pažljivo odlagati u posudu, odnosno spremnik za kućno smeće tako da se ono ne rasipa i ne prlja prostor oko posuda. Posude za kućno smeće, odnosno spremnici moraju biti zatvoreni.

Zabranjeno je odlaganje smeća uz posude za kućno smeće, odnosno spremnike, čak i u zatvorenim kesama ili kutijama. Prilikom odlaganja kućnog smeća korisnik usluge dužan je ambalažni otpad (kartonske kutije) usitniti.

Zabranjeno je oštećivati posude za kućno smeće, ulijevati u njih tekućinu, bacati žar ili vrući pepeo, te bacati ostatke životinja, građevinski materijal, glomaznu ambalažu, dijelove kućnog namještaja i slično.

Kad je posuda za kućno smeće ili spremnik puna, smeće se odlaže u najbližu drugu posudu za smeće ili spremnik.

Zabranjeno je onemogućavati pristup sabirnom vozilu, do mjesta na kojemu se posude za smeće, odnosno spremnici nalaze. Komunalni inspektor ovlašten je izdavati naloge za uklanjanje materijala i vozila koja onemogućavaju pristup sabirnih vozila.

Član 79.

Bolnice, ambulantne, veterinarske stanice i slične ustanove dužne su, s obzirom na infektivnost njihovih otpadaka, smeće i otpatke prije odlaganja u posude za smeće ili spremnike pakovati u posebne plastične vrećice.

Posude za smeće, odnosno spremnici ustanova iz prethodnog stava moraju biti smješteni u posebne prostorije koje se zaključavaju.

Član 80.

Javno preduzeće najmanje dva puta semično odvozi kućno smeće sabirnim kolima na način koji zadovoljava zdravstveno - higijenske propise. Sabirna vozila moraju se nakon dnevne upotrebe prati i dezinficirati.

Član 81.

Zaposlenici koji odvoze kućno smeće dužni su pažljivo rukovati vrećama ili posudama za smeće i spremnicima tako da se ono ne rasipa, ne onečišćava okolina, te da se posude za smeće ili spremnici zgrade ili ograde ne oštećuju.

Svako onečišćavanje ili oštećenje prouzrokovano odvozom kućnog smeća radnici su dužni odmah ukloniti, te pokupiti smeće oko posude ili spremnika i pomesti.

Nakon pražnjenja posuda, odnosno spremnika radnici koji obavljaju posao iz prethodnog stava dužni su posude za kućno smeće, odnosno spremnike vratiti na njihovo mjesto i zatvoriti poklopac.

Član 82.

Zabranjeno je svako prebiranje i prekopavanje po smeću u vrećicama, posudama za kućno smeće ili spremnicima i odnošenje smeća iz njih.

3. Glomazni otpad

Član 83.

Glomazni otpad odvozi se najmanje jedanput mjesečno. Mjesto sakupljanja i vrijeme odvoza spremnika za glomazni otpad određuje Služba za prostorno uređenje uz pribavljeno mišljenje mjesne zajednice, na prijedlog Javnog preduzeća koje o mjestu i vremenu odvoza, glomaznog otpada obaviještava građane na prikladan način.

Član 84.

Glomazni otpad koji se ne sakuplja i odvozi u skladu sa članom 83. ove Odluke,

vlasnik otpada je dužan sam odvoziti na deponiju ili do objekta za preradu i uništavanje otpada.

Zabranjeno je glomazni otpad iz prethodnog stava odlagati, na mjesta koja nisu za to određena.

Član 85.

Zabranjeno je stavljanje glomaznog otpada u posude za kućno smeće ili spremnike za kućno smeće.

4. Tehnološki otpad

Član 86.

Privredna društva, obrtnici i druge fizičke i pravne osobe, dužne su sakupljati i odlagati tehnološki otpad prema vrsti u posebne posude na prikladnim mjestima na svom terenu.

Tehnološki otpad u pravilu odvozi Javno preduzeće.

Privredna društva i druge osobe kod kojih u procesu rada nastaje tehnološki otpad mogu uz posebno odobrenje Službe za prostorno uređenje, isti uništiti na adekvatan način, ako za to ispunjavaju sanitarne, tehničke i druge uslove ili su dužni osigurati odvoz tog otpada na mjesta određena za njihovo odlaganje odnosno uništenje.

Tehnološki otpad s štetnim svojstvima mora se prije odlaganja ili konačnog uništenja, na odgovarajući način neutralizirati. Tehnološki otpad s toksičnim ili štetnim svojstvima mora se odlagati, odnosno uništavati na za to određenom mjestu.

Mjesto iz prethodnog stava određuje Služba za prostorno uređenje.

5. Postupanje sa sakupljenim otpadom

Član 87.

Preuzeti komunalni otpad se obrađuje, razvrstava, odlaže i zatrpava u skladu sa propisima uz osiguranje svih zakonom utvrđenih higijenskih, sanitarnih i drugih uslova.

Član 88.

Mjesta za deponije određuje Općinsko vijeće.

Služba za prostorno uređenje određuje način uređenja, održavanja, čuvanja, te prestanak korištenja deponija.

Član 89.

Deponiju uređuje i održava Javno preduzeće iz cijene odvoza i ideponovanja smeća.

Član 90.

Otpad se na deponiji odlaže na mjestu i prema rasporedu što ih određuje Javno preduzeće.

Član 91.

Javno preduzeće je dužno sve mašine i opremu što se koriste na deponiji po završetku radnog vremena očistiti i dezinficirati.

Član 92.

Na deponijama se moraju postaviti uređaji za vaganje smeća, kao i objekti i uređaji za ličnu higijenu i zaštitu zaposlenika (garderobe, zahodi i preprostori s uređajem za pranje ruku, tuševi, soba za dnevni boravak i prehranu).

Član 93.

Na deponiji nikome nije dozvoljeno zadržavanje bez odobrenja službene osobe.

Nije dozvoljeno prebirati niti razgrtati otpad, niti se otpad smije odvoziti s deponije.

Na deponiju se ne smiju dovoditi niti puštati domaće životinje, niti se smiju odlagati uginule životinje.

V UKLANJANJE SNIJEGA I LEDA**Član 94.**

Snijeg i led uklanjaju se s javnih površina te krovova zgrada uz javne saobraćajne površine.

Snijeg s javnih površina treba se početi uklanjati kad napada 10 cm, a ako pada neprekidno mora se ukloniti i više puta.

Led s javnih površina uklanja se čim nastane.

Snijeg i led s krovova zgrada uklanjaju se kad postoji mogućnost da se odrone i ugroze sigurnost prolaznika.

Član 95.

Potrebna sredstva za uklanjanje snijega i leda s javnih saobraćajnih površina osiguravaju se u Budžetu.

Član 96.

O uklanjanju snijega i leda s posebnih parkirališta, tržnica na malo i sličnih prostora brinu se lica koja tim površinama upravljaju.

Član 97.

O uklanjanju snijega i leda sa površina uz zgrade brinu se vlasnici zgrada, odnosno vlasnici ili korisnici stanova i poslovnih prostorija u zgradi.

Član 98.

Javne saobraćajne površine mogu se, radi spriječavanja nastanka leda i radi spriječavanja klizanja, posipati odgovarajućim materijalom.

Putevi koji imaju javnu kanalizaciju, odnosno koji su izgrađeni od asfalta, betona ili kocke, ne smiju se prosipati materijalom granulacije promjera većeg od 8 mm.

Član 99.

Pravna ili fizička lica koja se brinu u skladu s ovom Odlukom o uklanjanju snijega i leda dužni su osigurati da se materijal kojim je posipana javna saobraćajna površina ukloni u roku od osam dana po otapanju snijega i leda.

Član 100.

Izvršavanje poslova iz članova 94., 96., 97. 98. i 99. nadzire komunalni inspektor.

VI SANITARNO KOMUNALNE MJERE UREĐENJA NASELJA**Član 101.**

Čišćenje septičkih jama mogu obavljati pravna i fizička lica registrovana za tu namjenu u skladu sa sanitarno-tehničkim uslovima, a na zahtjev vlasnika septičke jame.

Član 102.

Vlasnici septičkih jama dužni su na vrijeme zatražiti od ovlaštenog isporučioца usluge čišćenja tih jama, kako ne bi došlo do prelijevanja, a time i onečišćavanja okoline.

Komunalna inspekcija kad utvrdi da se septička jama prelijeva ili propušta fekalije, odlučit će rješenjem o prekidanju dovoda vode zgradi ili objektu čije se fekalije izlijevaju iz septičke jame dok se ne sanira postojeće stanje. Troškove sanacije snosi vlasnik, odnosno korisnik septičke jame.

Član 103.

Ovlašteni isporučilac komunalne usluge koji odvozi fekalije dužan je iste izljevati u kanalizacionu mrežu na mjestima koja su za to određena, i snosi odgovornost za eventualno zagađenje okoline uz naknadu pričinjene štete ili uz plaćanje paušalne naknade štete po

nalogu komunalnog inspektora.

Mjesta na kojima se fekalije izlijevaju u kanalizacionu mrežu određuje Služba za prostorno uređenja uz pribavljeno mišljenje Mjesne zajednice na području gdje se obavlja izljev.

Član 104.

Radi održavanja i poboljšanja sanitarno-higijenskih uslova stanovanja i zdravijeg življenja, na području Općine Breza, zabranjeno je držanje domaćih životinja (stoke i peradi) na području centra grada Breza, koji omeđuju ulice užeg urbanog područja grada utvrđenog urbanističkim planom grada, i to: jug; Derviševića put do rijeke Stavnje, na sjever rijekom Stavnjom do potoka Crema, prugom do mosta iznad naselja Bate, ponovo rijekom do kuće Alija Ismić, obuhvatajući naselja Sutješko Polje, Orahovik, dalje putem Breza Smrekovica idući južno, obuhvatajući naselja Stara Kula i Kolonija prema bivšim zgradama GKP "Sretno" Breza, dalje granica obuhvata naselja Jasike, Vidikovac i pruža se prema domu Mahala i izlazi na regionalni put R 444.

Član 105.

Držanje pasa i mačaka uređeno je posebnim propisom.

Član 106.

Zabranjeno je puštanje životinja po javnim površinama u naseljima koja su izvan područja za koja vrijedi zabrana o držanju domaćih životinja, a posebno se zabranjuje vođenje i puštanje životinja na lokalitetu centra grada (parkovi)

Član 107.

Na područjima koja nisu obuhvaćena odredbama člana 104. ove Odluke, mogu se držati domaće životinje ako su štale, peradarnici i đubrišta izgrađeni tako da ispunjavaju sanitarno higijenske uslove:

- da su udaljeni 20 m od stambenih objekata, javnih cesta, vodotoka i vodopskrbnih objekata,
- da se redovno čiste i održavaju, uz krećenje najmanje dva puta godišnje.

Gospodarski objekti farmskog tipa za uzgoj stoke i peradi moraju se graditi izvan naselja, najmanje 100 m udaljeni od najbližeg stambenog objekta, te 50 m od javnih cesta.

Odredbe stave 1. tačke 1. I stave 2. Ovog člana se ne odnose na postojeće objekte.

Komunalni inspektor može u povodu prijave ili po službenoj dužnosti zabraniti držanje domaćih životinja na područjima gdje je to dopušteno, ako je držanje domaćih životinja suprotno odredbi stava 1. i 2. ovog člana ili ako se time nanosi nepotrebna smetnja okolnim stanarima ili narušava izgled okoline.

Član 108.

U svrhu zaštite zdravlja građana i stvaranja uslova za svakodnevni normalan život, u toku godine obavlja se obavezno dva puta sistematska dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija.

Član 109.

Pod pojmom sistematske dezinfekcije podrazumijeva se prskanje ili zamagljivanje odgovarajućim sredstvima određenih prostora u cilju uništavanja muha, komaraca, i drugih insekata.

Pod pojmom sistemske deratizacije podrazumijeva se postavljanje odgovarajućih mamaca za uništavanje štakora i drugih glodavaca te prikupljanje i odstranjivanje uginulih životinja.

Član 110.

Obim, način, vrijeme i ostali uslovi obavljanja obavezne sistematske dezinfekcije i deratizacije utvrđuju se Naredbom Općinskog načelnika o provođenju sistematske dezinfekcije i deratizacije.

Pravna ili fizička lica kojima su povjereni poslovi dezinfekcije i deratizacije dužna su

prije početka izvođenja sistematske dezinsekcije i deratizacije obavijestiti građane o početku i završetku izvođenja tih radova.

VII UKLANJANJE PROTUPRAVNO POSTAVLJENIH PREDMETA

Član 111.

Sve stvari postavljene protivno članu 24. stav 2. moraju se ukloniti.

Rješenje o uklanjanju s rokom uklanjanja donosi komunalni inspektor. Ako korisnik protupravno postavljenog predmeta sam ne ukloni predmet, uklonit će ga Javno preduzeće o trošku korisnika, uključujući i troškove premještanja i skladištenja (čuvanja).

Uklonjene predmete vlasnici su dužni preuzeti u roku od 30 dana, uz podmirenje nastalih troškova, u protivnom se predmeti prodaju na licitaciji ili neposrednom pogodbom radi podmirenja troškova.

Član 112.

Napušteno vozilo kao i vozila bez registarskih oznaka, ostavljena na javnim površinama duže od 7 dana uklonit će se o trošku vlasnika.

Akontaciju troškova snosi Općina Breza iz budžeta.

Vlasnik vozila dužan je preuzeti svoje vozilo u roku od 30 dana, od dana uklanjanja uz podmirenje nastalih troškova.

U protivnom, vozilo se prodaje na licitaciji ili neposrednom pogodbom radi podmirenja nastalih troškova premještanja i skladištenja (čuvanja) i troškova prodaje, a ako su troškovi veći od postignute cijene prodanog vozila, razliku troškova nadoknađuje vlasnik vozila.

VIII MJERE ZA PROVOĐENJE KOMUNALNOG REDA

Član 113.

Nadzor nad provođenjem komunalnog reda propisanog ovom odlukom obavlja Općinska služba nadležna za inspeksijske poslove, putem komunalnog inspektora.

Član 114.

U obavljanju nadzora nad provođenjem komunalnog reda komunalni inspektor dužan je sarađivati s Mjesnim zajednicama radi efikasnijeg obavljanja svoje službe.

Član 115.

U obavljanju nadzora komunalni inspektor ovlašten je:

1. nadzirati primjenu ove Odluke,
2. narediti obavljanje radova ako pregledom utvrdi da se oni ne obavljaju u skladu sa odredbama ove Odluke, ili da se ne obavljaju potpuno ili pravilno,
3. zabraniti obavljanje radova koji se izvode bez odobrenja nadležnog organa ili suprotno odobrenju, odnosno suprotno odredbama ove Odluke,
4. zabraniti upotrebu neispravnog komunalnog objekta, uređaja ili naprave dok se ne otklone nedostaci,
5. odrediti uklanjanje predmeta, objekata i uređaja koji su postavljeni bez odobrenja, suprotno odobrenju, odnosno suprotno odredbama komunalnog reda,
6. za pokretanje prekršajnog postupka,
7. poduzimati i druge radnje i mjere za koje je ovlašten.

Komunalni inspektor ovlašten je donositi pismene i usmene naloge u vidu rješenja za provedbu gore navedenih radnji.

Član 116.

Komunalni inspektor u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti dužan je pridržavati se zakona, ove Odluke i drugih propisa.

Komunalni inspektor obavlja poslove nadzora samostalno, postupa i donosi akte u okviru dužnosti i ovlaštenja određenih ovom Odlukom i drugim propisima.

Poduzimanje mjera za provođenje komunalnog reda smatra se hitnim i od javnog interesa za Općinu Breza.

Član 117.

Ako prekršilac ne postupi po rješenju komunalnog inspektora, naređenu radnju (uklanjanje, čišćenje, popravljivanje, zamjena i drugo), obaviti će ovlašteno lice o trošku prekršioca.

Član 118.

Fizičke i pravne osobe dužne su komunalnom inspektoru omogućiti nesmetano obavljanje nadzora, a posebno pristup do prostorija objekata i uređaja koji su predmet nadzora, dati lične podatke, kao i pružiti druga potrebna obavještenja.

Član 119.

Ako komunalni inspektor u svome radu naiđe na otpor, može zatražiti asistenciju od Policijske stanice Breza.

IX NAKNADA ŠTETE**Član 120.**

Svu štetu učinjenu na javnoj površini prekršilac je dužan nadoknaditi.

Ukoliko prekršilac ne plati naknadu za učinjenu štetu, provesti će se odgovarajući sudski postupak.

Član 121.

Naknada štete može biti stvarna (prema procjeni ovlaštenog procjenitelja) i paušalna.

Član 122.

Paušalna naknada štete naplaćuje se u slučajevima neznatne ili manje štete ili ako se šteta ne bi mogla sa sigurnošću utvrditi, a vrijednost štete ne premašuje 300,00 KM.

Član 123.

Stvarna šteta naplaćuje se uvijek ako nastala šteta premašuje iznos od 300,00 KM i ako je za uklanjanje nastale štete bilo potrebno angažovati treću osobu.

Član 124.

U postupku uklanjanja bespravno postavljenih predmeta sa javne površine pored stvarnih troškova nastale štete naplaćuje se i paušalni iznos premiještanja i čuvanja stvari i predmeta, i to:

- 100,00 KM za premiještanje,
- 30,00 KM po m² zauzete površine, za uskladištene stvari i predmete, dnevno.

X KAZNENE ODREDBE**Član 125.**

Novčanom kaznom od 500,00 do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba, a fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost kaznit će se novčanom kaznom od 20,00 KM do 1.000,00 KM:

1. ako natpis korisnika poslovnih prostorija drže u neurednom stanju (čl. 6. stav 1.),
2. ako ne ukloni natpis u roku od 15 dana od dana prestanka obavljanja djelatnosti, odnosno iseljenja iz zgrade (čl. 6. stav 2.),

3. ako ne postupi po odredbi člana 6. stav 3.,
4. ako postave ogradu uz javnu površinu protivno članu 7. stav 1.,
5. ako ne održavaju redovito vanjsku ogradu zgrade uz javne površine (čl. 7. stav 2.),
6. ako vrtove, voćnjake i sl. površine ispred zgrada neuredno održavaju (čl. 8.),
7. ako na javnoj površini neovlašteno postave reklame, reklamne ploče, izloge, jarbole, transparente i slično (čl. 9.),
8. ako postavljaju plakate, oglase i slične objave izvan određenih mjesta i ako ih ne uklone u određenom roku (čl. 10. i čl. 14. stav 2.),
9. ako ne održavaju u čistom i urednom stanju reklame, natpise, reklamne ploče i drugo (čl. 11.),
10. ako ne poprave, odnosno ne uklone neispravne reklame u roku od 8 dana od nastanka kvara (čl. 12.),
11. ako ne održavaju u urednom i ispravnom stanju povjerene rekreacijske javne površine, sportska i dječja igrališta i druge javne sportske objekte (čl. 15.),
12. ako neovlašteno upotrebljava hidrante za vlastite potrebe (čl. 19. stav 2.),
13. ako ne održavaju povjerene javne zahode u urednom i ispravnom stanju i ne pridržavaju se utvrđenog radnog vremena (čl. 20.),
14. ako stajalište gradskog saobraćaja ne održavaju u urednom i ispravnom stanju (član 25. stav 3.),
15. ako na stajalište gradskog prometa ne postave korpe za smeće. (čl. 25. stav 2.),
16. ako izlaže ili prodaje proizvode izvan pijačnog prostora (čl. 29. stav 1.),
17. ako bez odobrenja koristi javnu površinu ili neizgrađeno građevinsko zemljište za potrebe istovara, smještaja i utovara građevinskog materijala, ostavljanje skela, postavljanje dizalica, popravke vanjskih dijelova zgrade i slične radove koji služe građevinskoj svrsi (čl. 30. i ako ne zaštiti debla stabla (čl. 31. stav 2.),
18. ako ne uklone istovarenu robu odmah sa javne saobraćajne površine (čl. 34. stav 8.),
19. ako odlaže zemlju i otpadni građevinski materijal izvan odlagališta predviđenog za tu svrhu (čl. 37.),
20. ako neovlašteno prekopava javnu saobraćajnu površinu, odnosno ne dovede istu u prvobitno stanje (član 38.),
21. ako ne očiste i ne uredе javnu površinu oko objekta gdje obavljaju djelatnost (čl. 40.),
22. ako ne postavi i ne održava korpe za otpatke ispred poslovnog objekta (čl. 41. stav 2.),
23. ako postavi korpe za otpadke na saobraćajne znakove, drveće ili druga mjesta gdje nagrđuje izgled naselja, objekta ili ometa saobraćaj (čl. 42. stav 3.),
24. ako postupi protivno pojedinačnim zabranama iz člana 43.,
25. ako postupi protivno članu 45.,
26. ako prevozom materijala vlastitim vozilima onečišćuje javnu saobraćajnu površinu (čl. 46.),
27. ako ne poduzimaju mjere sprečavanja onečišćavanja javnih površina, određene odredbom člana 47.,
28. ako odmah ne ukloni pokošenu travu, lišće ili druge otpatke s javne površine (čl. 49. stav 2.),

29. ako ne održava povjerenu, odnosno vlastitu zelenu površinu u urednom stanju i ne brine se za njezinu zaštitu i obnovu (čl. 50.i 52.),
30. ako ne održava uredno posudu s ukrasnim biljem ili je postavi bez odobrenja (čl. 55.),
31. ako postupa protivno pojedinačnim zabranama iz čl. 57., 58. i 59,
32. ako odlaže kućno smeće u oštećene vreće ili odlaže žar i vrući pepeo, tekućine i uginule životinje i drugo, (čl. 71.),
33. ako ne nabavi odgovarajuću posudu za smeće (čl. 76.stav 1. i 2.),
34. ako postupa suprotno članu 76. stav 4.,
35. ako samovoljno postavlja posude za smeće (čl. 77.),
36. ako oštećuje posude za smeće (čl. 78. stav 3.),
37. ako onemogućavaju pristup sabirnih vozila (cl. 78. stav 5.),
38. ako ne postupaju po odredbi čl. 79.,
39. ako odlažu glomazni otpad na mjesta koja nisu za to određena (čl. 84.stav 2.),
40. ako stavljaju glomazni otpad u posude ili spremnike za kućno smeće (čl. 85.),
41. ako ne postupaju po odredbi čl. 86.,
42. ako postupa suprotno članu 89, 90, 91, 92 i 93.,
43. ako ne uklone snijeg i led s javne površine ispred svoga poslovnog prostora ili prostora na kojem obavljaju djelatnost (čl. 97.),
44. ako ne uklone materijal za posipanje u roku od 8 dana po otapanju snijega i leda (čl. 99.),
45. ako izlijevaju fekalije izvan određenih mjesta (čl. 103.),
46. ako izgradi farmu protivno čl. 107 stav 2.,
47. ako ne postupe po odredbi člana 111. stav 3.,

Novčanom kaznom od 50,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se odgovorna osoba pravne osobe, koja učini prekršaj iz prethodnog stava.

Novčanom kaznom od 20,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj građanin:

1. ako ne održava u urednom i čistom stanju vanjske dijelove zgrade, (čl. 4.,
2. ako postupa protivno članu 5. stav 1. i 2.,;
3. ako postavi vanjsku ogradu protivno članu. 7. stav 1.,
4. ako neredovno održava vanjsku ogradu objekta u svome vlasništvu uz javnu površinu (čl. 7. stav 2.),
5. ako vrtove, voćnjake i slične površine ispred zgrada u svome vlasništvu neuredno održavaju (čl. 8.),
6. ako postavljaju oglase i slične objave izvan određenih mjesta (čl.10. stav 1. i čl. 14.),
7. ako oštećuju, prljaju ili uništavaju postavljene objekte i uređaje na javnim površinama (čl. 14. i čl. 23.),
8. ako uništavaju, oštećuju ili se neovlašteno koriste hidrantima (čl. 19. stav 2.),
9. ako prodaje ili izlaže proizvode izvan prostora tržnice (čl. 29. stav 1.),
10. ako se bez odobrenja koristi javnom površinom za istovar, smještaj i utovar građevinskog materijala (čl. 30. i 31. stav 2.) ili cijepa, drva i ugljen na javnim saobraćajnim površinama ili ih odmah ne ukloni i ne očisti upotrijebljenu površinu (čl. 34.),
11. ako odlaže zemlju i otpadni građevinski materijal izvan deponija (čl.37. stav 1.),

12. ako neovlašteno prekopava javnu saobraćajnu površinu odnosno ne dovede istu u prvobitno stanje (član 38.),
13. ako postupi protivno zabrani iz člana 43.,
14. ako onečišćuje, crta ili štampa na javnoj saobraćajnoj površini (čl. 45.) ili vozilom onečišćuje javnu saobraćajnu površinu. (čl. 46.i 47.),
15. ako ne održava u urednom stanju stable, ukrasne živice I drugo zelenilo iz privatnih posjeda uz saobraćajnice (čl.54.),
16. ako postupa protivno pojedinačnim zabranama iz člana 57. 58. i 59.,
17. ako odlaže kućno smeće u oštećene vreće ili odlaže žar i vrući pepeo, tekućinu i uginule životinje i drugo (član 71. stav.3.i 4.),
18. ako samoinicijativno premiješta posude za smeće (član 77.stav 2.),
19. ako rasipa smeće i prlja prostor oko posude za smeće, ne usitni ambalažni otpad ili oštećuje posudu za smeće ili onemogućava pristup sabirnim vozilima (čl. 78.),
20. ako prebire i prekopava ili odnosi smeće iz vreće, posuda ili spremnika za smeće (čl. 82.),
21. ako odlaže glomazni otpad na mjesta koja nisu za to određena (čl. 84.stav 2.),
22. ako stavlja glomazni otpad u posude ili spremnike za kućno smeće (čl. 85.),
23. ako postupa protivno odredbi člana 93.,
24. ako ne ukloni snijeg i led sa površine uz zgradu (član 97.),
25. ako drži stoku i perad bez odobrenja na zabranjenom području (čl. 106. i 107.stav. 1.) ili pušta životinje po javnim saobraćajnim površinama u naseljima izvan područja zabrane (čl. 106.),
26. ako drži domaće životinje i objekte za držanje domaćih životinja i peradi protivno članu 107.

Član 126.

Roditelji i staratelji maloljetnika koji je počinio prekršaje sankcionirane čl. 125. ove Odluke kaznit će se novčanom kaznom predviđenom u navedenom članu.

Član 127.

Kada komunalni inspektor utvrdi da Javno preduzeće kao ovlašteni isporučilac komunalne usluge postupa protivno odgovarajućim odredbama ove Odluke pokrenut će prekršajni postupak.

Ukoliko se prekršaji ponove u kraćem razdoblju, komunalni inspektor obavijestit će Općinskog načelnika koji je nadležan za povjeravanje pojedinih komunalnih djelatnosti, radi poduzimanja odgovarajućih mjera u cilju daljnjeg prava obavljanja povjerenih poslova.

XI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 128.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Odluka o održavanju čistoće i komunalnog reda na javnim površinama ("Međuopštinski službeni glasnik Sarajevo", broj 8/91).

Član 129.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Breza".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-Dobojski Kanton

[illegible]

Izdavač: Općina Breza, Stručna Služba Općinskog vijeća, Ulica Bogumilska br.1. telefon: 786-061, fax: 786-031.